UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente			
Datos Identificativos			2023/24
Asignatura (*)	Xestión de Patrimonio Dixital e Xestión Dixital do Patrimonio	Código	614552003
Titulación	Máster Universitario en Patrimonio Cultural Dixital		

Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuadrimestre	Primeiro	Obrigatoria	5

Idioma	CastelánGalego		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Ciencias da Computación e Tecnoloxías da InformaciónHumanidades		
Coordinación	Fernandez Travieso, Carlota	Correo electrónico	carlota.ftravieso@udc.es
Profesorado	de Castro Celard, David Fernandez Travieso, Carlota Saavedra Places, María de los Angeles	Correo electrónico	david.decastro@udc.es carlota.ftravieso@udc.es angeles.saavedra.places@udc.es
Web	https://campusvirtual.udc.gal/		
Descrición xeral	Abórdanse os conceptos de patrimonio dixital e dixitalizado, con atención á súa creación, almacenamento, acceso, modelado e xestión. Así mesmo, se estuda o proceso de creación e xestión do proxectos patrimoniais na contorna dixital.		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	CON1-Concepto e fundamento histórico do patrimonio
A4	CON4-Coñecementos sobre entidades de patrimonio dixital, modelaxe e xestión da información patrimonial
A5	CON5-Coñecementos sobre creación e xestión de proxectos patrimoniais na contorna dixital
B3	HAB3-Ser capaz de establecer relacións e interactuar cos enfoques de diversas disciplinas
B5	HAB5-Ser capaz de elixir e presentar os resultados de proxectos de todo tipo relacionados coa xestión do patrimonio dixital
B7	DES2-Ser capaz de planificar e xestionar o desenvolvemento temporal dun proxecto de xestión patrimonial
C1	CB1. Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
C2	CB2. Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa sá área de estudo
C5	CB5. Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que terá que ser en grande medida autodirixido ou autónomo
C6	CG1. Construír, xestionar e difundir o patrimonio dixital e o tratamiento dixital do patrimonio en todas as súas acepcións
C7	CG2. Aplicar o coñecemento na implementación de proxectos patrimoniais no contorno digital
C8	CG3. Utilizar adecuadamente as ferramentas tecnolóxicas necesarias para a adquisición, procesado, xestión e difusión do patrimonio cultural dixital
C11	CG6. Crear contidos orixinais no ámbito do patrimonio cultural unindo coñecementos humanísticos e tecnolóxicos.
C12	CT1. Adaptar o uso e transferencia do coñecemento a novas situacións derivadas do cambio tecnolóxico
C13	CT2. Facer fronte de forma activa á resolución de problemas no contorno social e de mercado.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Distinguir o patrimonio dixital e o dixitalizado e coñecer as súas características	AP1	BP3	CP1 CP2 CP5

Ser capaz de identificar entidades do patrimonio dixital, modelar os correspondentes dominios e xestionar información patrimonial	AP4 AP5	BP3 BP5	CP1 CP2 CP5 CP6 CP7 CP8 CP11 CP12
Coñecer os procesos de creación e xestión de proxectos patrimoniais na contorna dixital	AP4 AP5	BP3 BP5 BP7	CP1 CP2 CP5 CP6 CP7 CP8 CP11 CP12 CP13

Contidos	
Temas	**Subtemas**
1. PATRIMONIO DIXITAL E PATRIMONIO DIXITALIZADO	Concepto e definición
2. ENTIDADES DE PATRIMONIO DIXITAL: FORMAS DE ALMACENAMENTO E ACCESO Á INFORMACIÓN	2.1 Definición e tipos de elementos 2.2 Formas de almacenamento: as bases de datos e os seus tipologias 2.3 Acceso á información: buscadores tradicionais, buscadores facetados, linguaxes e formas de interrogación
3. MODELADO DA INFORMACIÓN PATRIMONIAL	3.1 Definición de modelos, estrutura da información e teoría da representación 3.2. Modelos de datos e metadatos para o patrimonio: ontologías, datos abertos e vocabularios controlados
4. XESTIÓN DA INFORMACIÓN PATRIMONIAL	4.1 Xestión do patrimonio escrito (textos e documentos). Repositorios de textos completos: as edicións dixitais. Linguaxes de marcado e o estándar TEI. 4.2 Xestión de obxectos e imaxes. Formas de representación de arquivos de imaxes e audiovisuais. Estándares para a súa #poñer# ao dispor: IIIF. 4.3 Xestión de datos: os principios FAIR
5. CREACIÓN E XESTIÓN DE PROXECTOS PATRIMONIAIS NA CONTORNA DIXITAL	5.1 Fases de creación dun proxecto. 5.2 Procesos de dixitalización e selección de tecnoloxías 5.3 Estratexias de preservación

Planificación				
Metodoloxías / probas	**Competencias / Resultados**	**Horas lectivas (presenciais e virtuais)**	**Horas traballo autónomo**	**Horas totais**
Prácticas a través de TIC	A4 B3 B5 B7 C1 C2 C5 C6 C7 C8 C11 C12 C13	10	40	50
Obradoiro	A4 A5 B3 B5 B7 C1 C2 C5 C6 C7 C8 C11 C12 C13	10	40	50
Proba obxectiva	A1 A4 A5 C2	2	0	2

Sesión maxistral	A1 A4 A5 C1 C2	15	8	23
Atención personalizada		0		0
***Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado**				

Metodoloxías	
Metodoloxías	**Descrición**
Prácticas a través de TIC	Impartiranse clases prácticas nas que, aínda que se darán explicacións teóricas, principalmente se realizarán exercicios, algúns dos cales precisarán de ferramentas TIC, en concreto, Microsoft Access. Nestas aulas proporanse traballos tutelados que o alumnado terá que realizar de forma individual e entregar nos prazos e segundo as normas que se establecerán durante o curso e quedarán publicados no espazo da materia no Campus Virtual, e que computarán para a avaliación.
Obradoiro	Os alumnos experimentarán o proceso creación dunha edición académica digital curta sobre os documentos propostos pola profesora, poñendo en práctica procesos para a obtención do texto e as imaxes, a aplicación dun modelo TEI, a súa visualización e a posterior xestión dos datos. Terán que elaborar un traballo escrito no que reflexionen sobre as distintas fases do proceso de creación deste proxecto dixital, para presentar as tarefas que teñan realizado e os arquivos elaborados, que tamén se adxuntarán para a súa avaliación.
Proba obxectiva	Exame dos contidos teórico-prácticos que pode combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.
Sesión maxistral	Exposición oral dos contidos esenciais correspondentes aos temas do programa, que poderá ser apoiada por medios audiovisuais. Proposta de exemplos e modelos. Resposta a dúbidas e preguntas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Prácticas a través de TIC Obradoiro	As titorías da materia permitirán aos estudantes resolver dúbidas sobre os contidos da materia, as prácticas a través das TIC e o obradoiro En xeral e en todas as metodoloxías aplicadas, utilizaranse as titorías, o correo electrónico e a plataforma Moodle da UDC. Poderanse realizar titorías por Teams, acordándoas previamente por correo electrónico coas profesoras.

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias / Resultados**	**Descrición**	**Cualificación**
Proba obxectiva	A1 A4 A5 C2	Valorarase a adecuación das respostas ás preguntas expostas, o nivel de coñecementos e aptitudes demostrado.	20
Prácticas a través de TIC	A4 B3 B5 B7 C1 C2 C5 C6 C7 C8 C11 C12 C13		40
Obradoiro	A4 A5 B3 B5 B7 C1 C2 C5 C6 C7 C8 C11 C12 C13	Se valorará la adecuación a las pautas marcadas para cada una de las actividades prácticas, la capacidad de relacionar los contenidos teóricos con las tareas realizadas y los archivos elaborados, la calidad de las aportaciones por parte de los alumnos, la coherencia de su estructura, la redacción y presentación.	40

Observacións avaliación

PRIMEIRA OPORTUNIDADE:
Para aprobar a materia, é preciso obter unha nota media de 5 sobre 10 que se calculará atendendo ás porcentaxes sinaladas para cada metodoloxía no apartado de avaliación. Será imprescindible obter un mínimo de 4 sobre 10 en cada unha das medologías que se avalían, de non ser así a nota global da materia non será superior a 4,5. Non se avaliarán traballos entregados fóra de prazo ou non acordados cos docentes previamente cando sexa preciso. Cualificaranse cun 0 os traballos que non cumpran coas instrucións prescritas para a súa elaboración ou que fosen copiados ou plaxiados. A cualificación será de non presentado (N. P.), cando non se entreguen os traballos relativos ás prácticas a través de TIC ou o Obradoiro ou non se acuda ao exame.
SEGUNDA OPORTUNIDADE
Poderán presentarse á segunda oportunidade UNICAMENTE aqueles/as estudantes que non superen a materia na primeira oportunidade. Gardaranse as notas relacionadas coas diferentes metodoloxías mencionadas no apartado de avaliación que resultasen aprobadas na primeira oportunidade. Será obrigatorio comunicar aos profesores como se abordará a avaliación nesta segunda oportunidade. Cando haxa que elixir un tema para unha das actividades do portafolios ou para o traballo tutelado, se non se fixo durante cUrso, será obrigatorio acordalo cos docentes, como mínimo, un mes antes da data fixada oficialmente para o exame.
ALUMNOS CON DEDICACIÓN A TEMPO PARCIAL OU DISPENSA ACADÉMICA DE ASISTENCIAS A CLASE LEGALMENTE RECOÑECIDA:
Terán que acordar unha titoría nas dúas primeiras semanas de clase co fin de establecer un plan de traballo idóneo. Non haberá diferenzas no sistema de avaliación en relación co proposto para o resto do alumnado.
Escoitar

Fontes de información

Bibliografía básica	- Alvite-Díez, M.-L., & Rojas-Castro, A. (2022). Ediciones digitales académicas: concepto, estándares de calidad y software de publicación.. Profesional De La información, 31(2) - Allés-Torrent, S. (2019). "Introducción a la Text Encoding Initiative". TTHub. Text Technologies Hub: Recursos sobre tecnologías del texto y edición digital.. https://TTHub.io/aprende/introduccion-a-tei/ - Bazzaco, S. (2018). «El Progetto Mambrino y las tecnologías OCR: estado de la cuestión», Historias Fingidas 6, 257-272. - Bazzaco, S. (2020). "El reconocimiento automático de textos en letra gótica del Siglo de Oro: creación de un modelo HTR basado en libros de caballerías del siglo XVI en la plataforma Transkribus", JANUS 9 (2020. - Bazzaco, S.; Jiménez Ruiz, A. M.; Martín Molares, M. y Torralba Ruberte, A. (2022). «Sistemas de reconocimiento de textos e impresos hispánicos de la Edad Moderna.La creación de unos modelos de HTR para la transcripción automatizadade documentos en gótica y redonda (s. XV-XVII)», His. - Biblioteca Nacional de Australia (2003). Directrices para la preservación del patrimonio digital. Unesco - Connolly, T.; Begg. C. (2005). Sistemas de bases de datos: un enfoque práctico para diseño, implementación y gestión.. Madrid: Pearson - DANS (2020). Fair-Aware. Your first steps toward FAIR data(set). https://fairaware.dans.knaw.nl/ - Díez Carrera, C. (2012). La bibioteca digital. Gijón, Trea - (2011). Directrices para la implementación de la digitalización de documentos (UNE-ISO/TR 13028: 2011). - Elmasri, R.; Navathe, S. (2007). Fundamentos de sistemas de bases de datos. Madrid: Addison-Wesley - Gengnagel, Tessa; Neuber, Frederike; Schulz, Daniela (2023). "EDITORIAL: FAIR Enough? Evaluating Digital Scholarly Editions and the Application of the FAIR Data Principles." RIDE 16 . https://ride.i-d-e.de/issues/issue-16/editorial/ - (). International Image Interoperability Framework. https://iiif.io/ - IFLA (2002). DIRECTRICES PARA PROYECTOS DE DIGITALIZACIÓN de colecciones y fondos de dominio público, en particular para aquellos custodiados en bibliotecas y archivos. Madrid: Ministerio de Cultura - Mancinelli, T. y Pierazzo, E. (2020). Che cos'è un'edizione scientifica digitale. Roma: Carocci - Monella, P. y Rosselli Del Turco, R. (2020). Extending the DSE: LOD support and TEI/IIIF integration in EVT, in Marras, Cristina; Passarotti, Marco; Franzini,Greta; Litta, Eleonora (eds.), Atti del IX Convegno Annuale AIUCD. La svolta inevitabil. Milano (special number of journal Quaderni di Umanistica Digitale), pp. 148-155 - Parthenos (). MANAGE, IMPROVE AND OPEN UP YOUR RESEARCH AND DATA. https://training.parthenos-project.eu/sample-page/manage-improve-and-open-up-your-research-and-data/ - Rivero Cornelio, E.; Martínez Fuentes, L.; Reina Juliá, L.; Benavides Abajo, J.; Olaizola Bartolomé (2002). Introducción al SQL para usuarios y programadores. Madid: Thomson - Reed, J. (2017). Learn IIIF. https://www.learniiif.org/ - Sahle, P. (2016). "What is a scholarly digital edition?"In: Driscoll, Matthew-James; Pierazzo, Elena (eds.). Digital scholarly editing: theories and practices.. Cambridge: Open Book Publishers, pp. 19-39. - Silberschatz, A.; Korth, H.; Sudarshan, S. (2014). Fundamentos de bases de datos . Aravaca: McGraw-Hill - Unesco (2003). Carta de la UNESCO para la Preservación del Patrimonio Digital. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000229034_spa - Unesco / Persist (2021). Directrices UNESCO/PERSIST sobre selección del patrimonio digital para su conservación a largo plazo. https://repository.ifla.org/bitstream/123456789/1390/1/UNESCO%20PERSIST%20sobre%20selecci%C3%B3n%20d - van Zundert, J. (2018). On Not Writing a Review about Mirador: Mirador, IIIF, and the Epistemological Gains of Distributed Digital Scholarly Resources. Digital Medievalist, 11(1), p.5. - Universidad de Cornell (). Llevando la teoría a la práctica: tutorial de digitalización de imágenes. http://preservationtutorial.library.cornell.edu/tutorial-spanish/tutorial_Spanish.pdf - Vaughan, N. (2021). "Introducción a la codificación de textos en TEI (parte 1)", Programming Historian en español 5 . https://doi.org/10.46430/phes0053 - Vaughan, N. (2021). "Introducción a la codificación de textos en TEI (parte 2)", Programming Historian en español 5 . https://doi.org/10.46430/phes0055 As profesoras poderán proporcionar nas clases bibliografía específica para cada un dos temas e actividades a

desenvolver, co fin de profundizar ou adecuar e actualizar de maneira continua os contidos da materia.

Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías